

Krig och fred

Europaresa 2016

III

Att resa i Tyskland och Frankrike ger möjlighet till många historiska tillbakablickar och reflektioner. Katedraler och museer, liksom andra minnesmärken och platser, vittnar om såväl tider av fred som betydligt blodigare skeden av Europas historia.

Amerikanska krigskyrkogården i Colleville-sur-Mer, Frankrike.

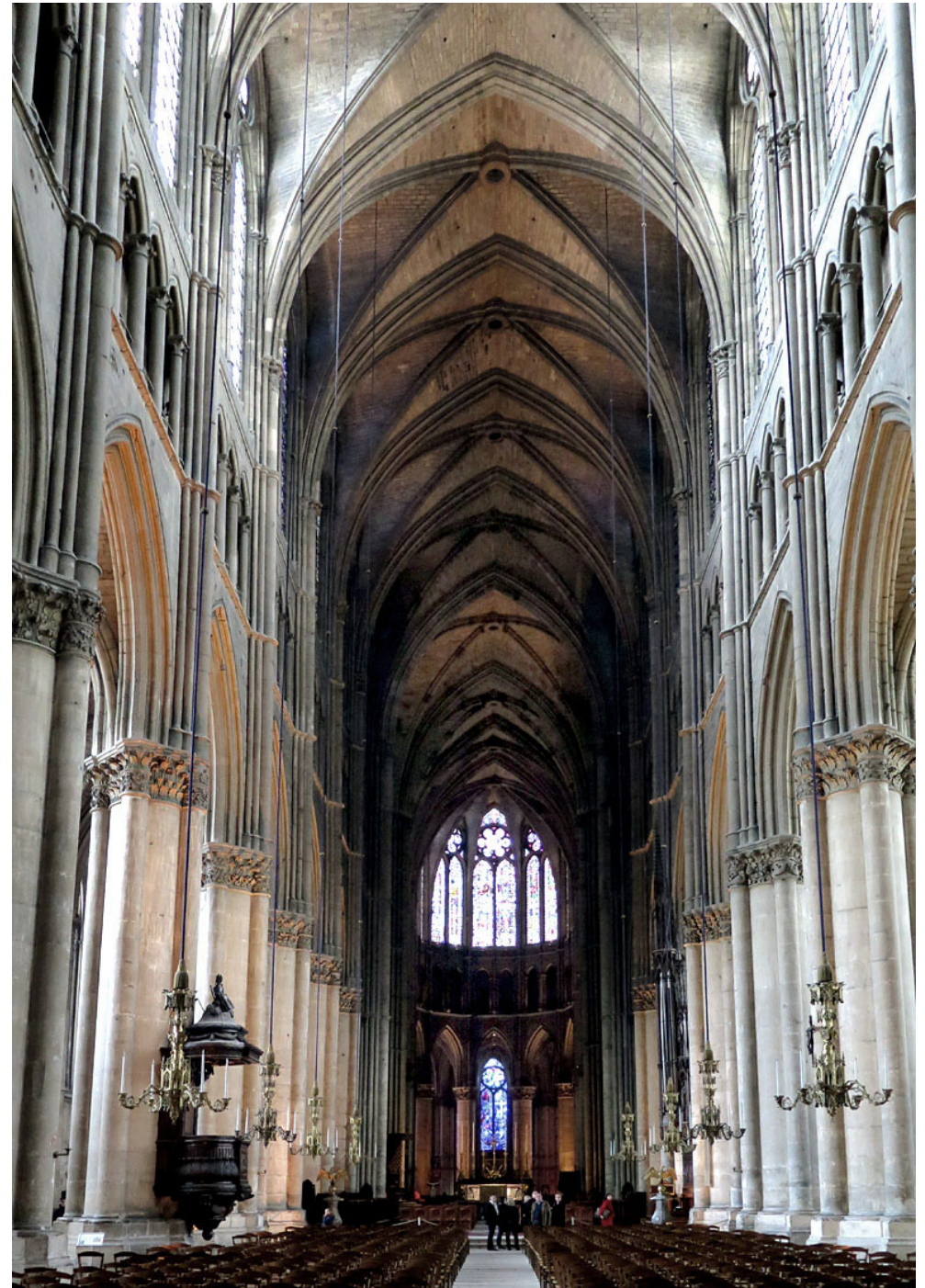
Porta Nigra i Trier, Tyskland, byggdes under romartiden. Under 300-talet blev Trier residensstad för flera västromerska kejsare. I det preussiska Trier föddes 1818 Karl Marx.

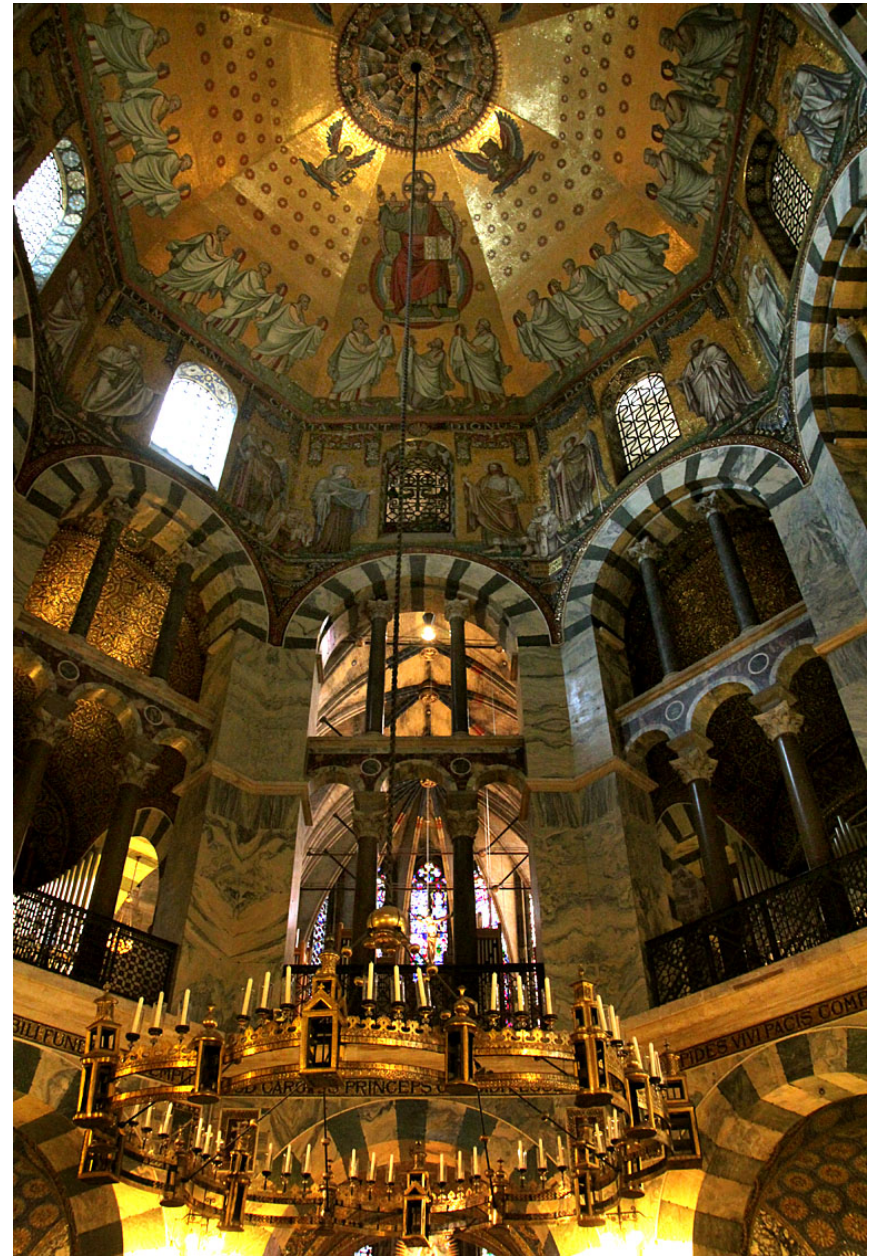

Katedralen i Reims var de franska kungarnas kröningsplats från medeltiden till 1825.

Klodvig I (Clovis)
var en frankisk
kung som levde
465–511. Efter
giftermål år 493
övergick han till
hustruns kristna
tro, och döptes i
Reims katedral av
Remigius av Reims
(Saint Rémi).

*Remigius döper Klodvig,
målning av Maître de
Saint-Gilles.*

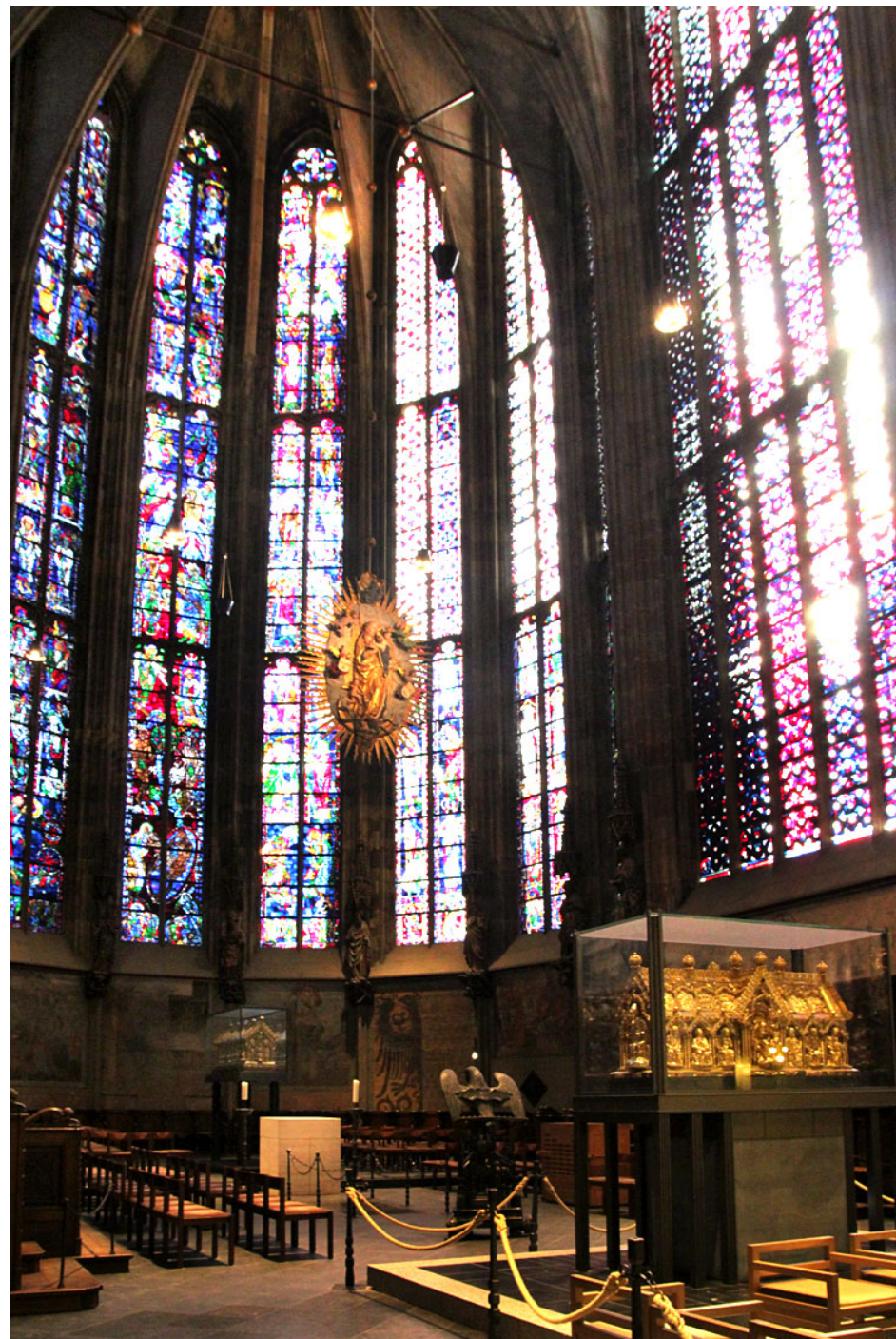
Kurorten Aachen valdes 793 av Karl den store till huvudstad för det tyskromerska riket. I Aachener Dom finns ett åttakantigt kapell (helgat 805) som kejsaren lät bygga, och som har en ljuskrona från 1100-talet.

I domkyrkans kor finns två upphöjda relikskrin i guld: *Marienschrein* som bl.a. sägs innehålla klädespersedlar som burits av Jesus och Maria, samt längst in *Karlschrein*, innehållande Karl den stores kvarlevor.

Karl den store, porträtt av Albrecht Dürer 1511.

Rollo (Robert Piraten) levde omkring 855–932 och hade troligen dansk/norsk bakgrund. Han plundrade Paris flera gånger, och fick sedan genom en uppgörelse området kring Rouen som grevskap. Området kom att kallas Normandie efter nordmännen.

Staty i Falaise.

Vilhelm Långsvärd
(893– 942), var greve
av Normandie och son
till Rollo. Vilhelm blev
känd som en av de
mäktigaste furstarna i
norra Frankrike.

Vilhelm Långsvärd var
farfars farfar till
Vilhelm Erövraren.

Gravvård i katedralen i Rouen.

Château Guillaume-le-Conquerant i Falaise, Normandie, har fått sitt namn efter den här omkring 1027 födde Vilhelm Erövraren.

Vilhelm I (Vilhelm Erövraren) var son utom äktenskapet till Normandies hertig Robert I, men blev ändå arvinge och hertig av Normandie 1035.

Staty i Falaise.

Det ursprungliga slottet i Caen byggdes av Vilhelm omkring 1060 och blev residens för de normandiska hertigarna, som även var kungar av England. Nuvarande yttre befästningsmurar är tidigast från 1200-talet.

Nedre delen av bilden visar återstoden av Vilhelm Erövrarens palats. På övre vänstra delen av bilden ses mur och vallgrav från en borg som byggdes omkring 1120.

År 1064 inleddes kampen om Englands tron mellan Vilhelm Erövraren och engelske Harald Godwinsson.
Två år senare drog normanden Vilhelm med en stor flotta och 7 000 soldater iväg mot England.

Bayeux tapeten, Bayeux.

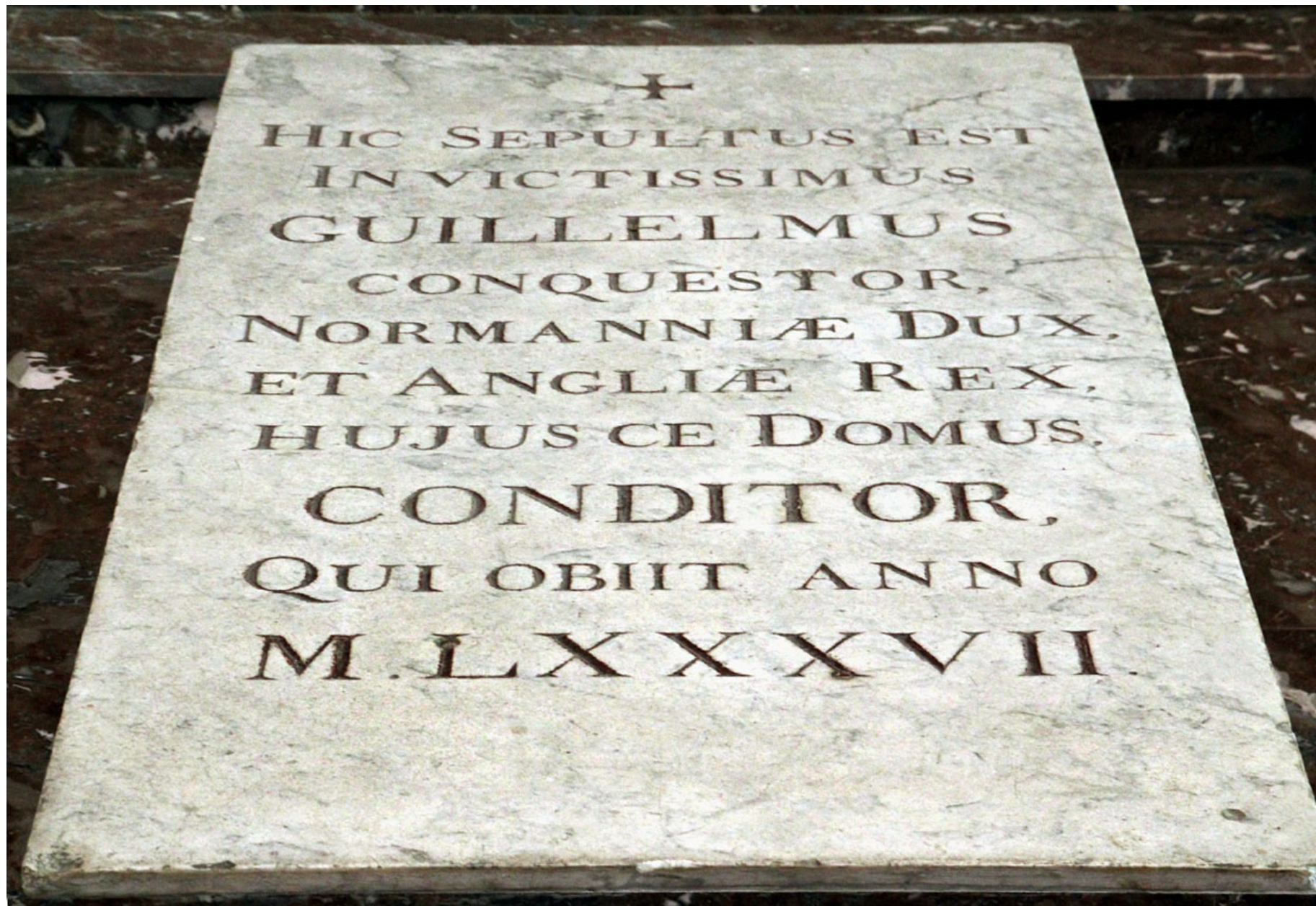

I det blodiga slaget vid Hastings den 14 oktober 1066 stupade Goodwinson, som därmed blev Englands siste anglosaxiske kung. I Westminster Abbey juldagen samma år kröntes Vilhelm Erövraren till kung av England.

Bayeux tapeten, Bayeux.

I Caen grundade Vilhelm Erövraren munkklostret Abbaye-aux-Hommes, som helgades 1077.
Byggnaderna förstördes under religionskrig på 1500-talet, men återuppggdes senare.

Den 9 september 1087 avled Vilhelm Erövraren i Rouen. Enligt egen önskan begrovs han i Abbaye-aux-Hommes klosterkyrka Saint-Etienne (Sankt Stefanos).

Ovanför byn Les Andelys och floden Seine ligger ruinerna av Château Gaillard, uppförd 1196–1198 av Rikard Lejonhjärta, kung av England och hertig av Normandie.

Borgen byggdes till försvar mot fransmännen under Filip II. Dessa kunde dock inte ta borgen 1204 sedan några av dem tagit sig in via avträden.

Rikard Lejonhjärta var född 1157 och dog 1199. Hans hjärta begrovs i enlighet med hans önskan i Rouen.
Gravvård i Cathédrale Notre-Dame, Rouen.

Frankrikes skyddshelgon Jeanne d'Arc brändes på bål i Rouen den 30 maj 1431.
Till minne av henne står nu en modern kyrka och ett kors på avrättningsplatsen.

*Jeanne d'Arc, Jungfrun av Orleans.
Église Jeanne d'Arc, Rouen.*

Den våldsamme och grymme anabaptistiske ledaren Jan van Leiden hade under något år makten i Münster. År 1536 stormades staden av kejsarens trupper. van Leiden och hans kumpaner tillfångatogs och avrättades, och kropparna visades upphängda i Sankt Lambertikyrkans torn.

I rådhuset i Münster slöts
den 24 oktober 1648 den
westfaliska freden, vilken
innebar slutet på
trettioåriga kriget.

Fredsöverenskommelsen var första gången ett krig i Europa inte avslutades med militära maktmedel utan genom diplomatiska förhandlingar.

Etsning i Münsters rådhus baserad på tavla av Gerard Ter Borch 1648.

På väggarna i Friedenssaal hänger porträtt av representanterna för de i fredsförhandlingarna inblandade staterna.

Den svenska fredsdelegationen leddes av Johan Adler Salvius och Johan Oxenstierna.

Vid Verdun i nordöstra Frankrike stod under 1916 det längsta och blodigaste slaget under första världskriget. Den underjordiska bunkern Quatre Cheminées i Froideterre är en av många platser som minner om slaget.

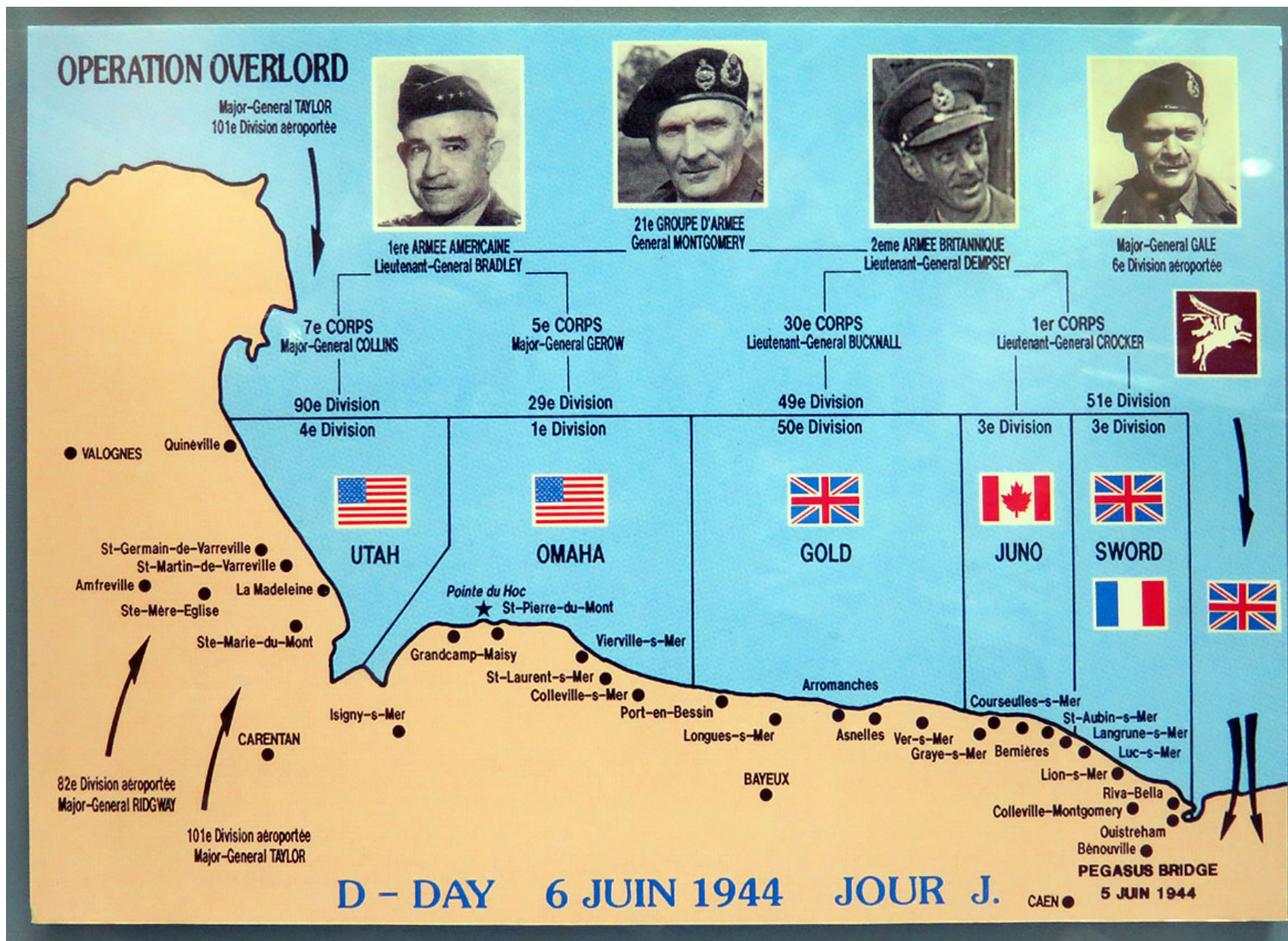
Bunkern byggdes omkring 1890 och bestod av en 60 meters tunnel 8 meter under jorden, och rymde 300 sängplatser.

I Douaumont vittnar mängden gravar om ofattbart lidande och död.

I Oussaire de Douamont har samlats oidentifierade ben från 130 000 franska och tyska stupade.

Den 6 juni 1944 anfördes det tyskkuperade Normandie av amerikanska, engelska, kanadensiska och franska styrkor. De sjöburna truppernas angrepp utfördes längs en rad kodbetecknade stränder.

Musée de la Reddition, Reims.

Strax efter midnatt flögs fallskärmstrupper in över Normandie.

Musée Airborne, St-Marie-Église.

Området kring Ste-Marie-Église var ett av fallskärmsjägarnas mål. En del av dem hamnade mitt i byn och besköts av de där förlagda tyskarna.

Menige John Steele fastnade i kyrktornet, men upptäcktes inte av tyskarna och kunde sedan räddas.
Ste-Marie-Église var den första normandiska byn som befriades av amerikanerna.

Amerikanska trupper landsattes vid Utah Beach under hård beskjutning från tyskarna.

Vid Pointe du Hoc tog sig de amerikanska trupperna uppför branta och omkring 30 meter höga klippor under kraftig beskjutning och till priset av många döda och skadade.

Bunker vid Pointe du Hoc varifrån tyskarna kunde se landstigningsbåtarna närma sig.

Omaha Beach, västerut mot Pointe du Hoc.

På Omaha Beach finns några av alla de minnesmärken som påminner om striderna som ledde till Frankrikes befrielse.

Transporterna över Engelska kanalen skedde även med glidflygplan.

Musée Airborne, St-Marie-Église.

Med glidflygplan landsatta trupper tog tidigt kontrollen över den viktiga klaffbron över Caenkanalen i Ranville. Bron kom att få namnet Pegasus bridge efter de brittiska fallskärmsjägarnas symbol.

Ett av de allra första husen i Frankrike som befriades av allierade trupper.

Luther Stevens
från Arkansas
var en av alla de
soldater som dog
i Normandie 1944.

*Amerikanska krigs-
kyrkogården i Colleville-
sur-Mer, Frankrike.*

I februari 1945 upprättade de allierade styrkornas överbefälhavare Dwight D. Eisenhower sitt högkvarter i en del av Reims tekniska högskola. Efter Berlins fall och Hitlers självmord skickade Tysklands storamiral Dönitz hit sina representanter för att fredsförhandla.

Överläggningarna skedde i Eisenhowers stridsledningsrum.

Förhandlingsbordet med de tyska representanterna amiral von Friedeburgs och general Jodls stolar närmast.

5. In the event of the German High Command or any of the forces under their control failing to act in accordance with this Act of Surrender, the Supreme Commander, Allied Expeditionary Force and the Soviet High Command will take such punitive or other action as they deem appropriate.

Signed at *Rhinne 0241* on the *7th* day of May, 1945.
France

On behalf of the German High Command.

Jodl

IN THE PRESENCE OF

On behalf of the Supreme Commander,
Allied Expeditionary Force.

On behalf of the Soviet
High Command.

A. B. Smith - *Солженицын*

Heuer -2-

Major General, French Army
(Witness)

Klockan 02:41 den 7 maj 1945 undertecknade tyska överkommandots representant general Alfred Jodl kapitulationen.

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

Nr 123 Läsnummer 15 öre
(Nr 18.411) 20 öre på tåg o. båtut

TISDAGEN DEN 8 MAJ 1945

STOCKHOLMS-UPPLAGAN (UPPL. A)

Stockholmsvädret i dag:
Måttl. vind, uppeh., stig. dagstem p.

STORMFLOD AV HÄNFÖRELSE VÄRLDEN RUNT EFTER FREDSDUDET

SEGERN PROKLAMERAS I DAG

Tyskarna i Norge följer kapitulationsordern

**I dag
NYHETERNA
i sammandrag**

8/5 1945

Allierad flotta i Oslofjorden.
Sid. 3

Officiellt. — Dödsfall, jordfästningar.
Sid. 4

Idrottsplatser, folkparker blir tältstä-
der för flyktningarna.
Sid. 5

LEDARE: Fredens dag.
Norge är fritt.

ANDERS ÖSTERLING:
Krigets ruiner.

DAGENS PROFIL:
Gösta Lewenhaupt.
Sid. 6

Norges ministrar tackar UD.
Sid. 7

HUGO BJÖRK:
Norska kungafamiljen förbereder
hemfärden.
Sid. 8

Stalin (samt Churchill) uppskjuta V-
raketter mot dag.

*Foto © Ingemo & Charley Nilsson**

25 september– 18 oktober 2016

www.vindogatan62.se, home@vindogatan62.se.

Se även Europaresa del 1 (Normandie) och 2 (Moseldalen).

Bild första sidan: Vilhelm Erövraren, staty i hans födelsestad Falaise.

**/med undantag för tavlan *Remigius döper Klodvig*, portättmålningen av Karl den store och fotot på menige John Steele.*

Stockholmstidningen av den 8 maj 1945 tillhör Vindögatan 62.